

Глава 12. Організація роботи органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим

§ 1. Порядок утворення і будова Ради міністрів Автономної Республіки Крим

§ 2. Функції Ради міністрів Автономної Республіки Крим

§ 3. Форми і методи діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим

§ 4. Організація роботи апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим

§ 5. Організація діяльності інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим

§ 1. Порядок утворення і будова Ради міністрів Автономної Республіки Крим

Урядом Автономної Республіки Крим є Рада міністрів АРК, яка формується Верховною Радою АРК на строк її повноважень, підконт-рольна, підзвітна і відповідальна перед нею. Рада міністрів АРК не входить до системи органів державної виконавчої влади. Аналіз чинного законодавства України дозволяє зробити висновок, що до її складу входять: Голова Ради міністрів АРК, його заступники, міністри і голови республіканських комітетів. Згідно з ч. 4 ст. 136 Конституції України повноваження, порядок формування і діяльності Ради міністрів АРК визначаються Конституцією і законами України, нормативно-правовими актами Верховної Ради АРК з питань, віднесених до її компетенції.

Голова Ради міністрів АРК призначається на посаду і звільняється з посади Верховною Радою АРК за поданням Голови Верховної Ради АРК і за погодженням з Президентом України. Заступники Голови Ради міністрів АРК, міністри і голови республіканських комітетів АРК призначаються на посади Верховною Радою АРК за поданням Голови Ради міністрів АРК.

Голова Ради міністрів АРК, його заступники, міністри і голови республіканських комітетів можуть бути достроково звільнені Верховною Радою АРК з посад у випадках:

а) особистої письмової заяви про дострокове звільнення з посади;

б) неналежного виконанням ними своїх обов'язків;

в) порушення Конституції України, Конституції АРК, законів України, нормативно-правових актів Верховної Ради АРК.

Верховна Рада АРК за пропозицією її Голови, не менше п'яти по-стійних комісій або 1/3 депутатів від загального складу має право не більше двох разів на рік заслуховувати звіт з окремого напрямку діяльності Ради міністрів АРК, звіти окремих міністерств, республіканських комітетів.

Якщо за результатами звіту діяльність уряду АРК буде визнана незадовільною, Верховна Рада АРК має право, у зв'язку з висловленням недовіри, прийняти рішення про його відставку або про звільнення з посади Голови Ради міністрів АРК. Якщо за результатами звіту буде визнана незадовільною робота з окремих напрямків діяльності Ради міністрів АРК або окремих міністерств і республіканських комітетів АРК, Верховна Рада АРК має право прийняти рішення про звільнення заступника Голови уряду АРК, міністра або голови республіканського комітету АРК. Верховна Рада АРК може висловити недовіру Голові Ради міністрів АРК або окремим її членам у зв'язку з неналежним виконанням ними своїх обов'язків, порушенням Конституції України, Конституції АРК, законів України, нормативно-правових актів Верховної Ради АРК.

При звільненні з посади заступника Голови Ради міністрів АРК на його посаду Голова Ради міністрів на строк не більше одного місяця призначає з числа міністрів або голів республіканських комітетів тимчасово виконуючого обов'язки заступника Голови Ради міністрів АРК. При звільненні з посади міністра, голови республіканського комітету АРК обов'язки звільненої особи тимчасово, не більше одного місяця, виконує перший заступник, а в разі його відсутності — заступник. Голова Ради міністрів АРК протягом двох тижнів зобов'язаний подати пропозиції про кандидатуру для призначення на посаду, що звільнилася. У випадку відхилення Верховною Радою АРК запропонованої кандидатури він вносить протягом двох тижнів нову кандидатуру.

З питань виконання державних функцій і повноважень Рада міністрів АРК, Голова Ради міністрів АРК, його заступники, керівники міністерств і республіканських комітетів АРК підзвітні і підконтрольні Кабінету Міністрів України, а керівники місцевих державних адміністрацій — Раді міністрів АРК.

§ 2. Функції Ради міністрів Автономної Республіки Крим

Рада міністрів АРК є виконавчим органом Автономної Республіки Крим і здійснює виконавчі функції та повноваження в межах своєї компетенції. Конституція АРК виокремлює виконавчі функції та повноваження з питань, віднесених до самостійного відання АРК, а також державні виконавчі функції, делеговані відповідно до Конституції України. Класифікація функцій Ради міністрів АРК можлива за об'єктами та формами (способами) діяльності.

Здійснюючи нормотворчу функцію, уряд АРК у межах своєї компетенції приймає акти нормативного характеру, які регулюють відносини в різних сферах суспільного розвитку. У межах установчої функції уряд АРК створює координаційні ради, організаційні комітети, міжвідомчі і регіональні комісії, робочі групи. Здійснюючи контрольну функцію, Рада міністрів АРК у межах своєї компетенції має право скасовувати акти міністерств і республіканських комітетів АРК, інших підвідомчих їй органів, а з питань виконання державних функцій і повноважень — акти місцевих державних адміністрацій, якщо вони прийняті з порушенням Конституції України, законів України, актів Президента, постанов Кабінету Міністрів України. У рамках організаційно-розпорядчої функції уряд АРК здійснює управління майном, яке перебуває на її балансі, засновує свій друкований орган, здійснює інші повноваження, передбачені Конституцією АРК, законами України, актами Верховної Ради АРК, прийнятими в межах

її компетенції.

Економічну, соціальну, екологічну та інші об'єктні функції Рада міністрів АРК здійснює в процесі вирішення питань:

- 1) розвитку економіки;
- 2) планування економічного і соціального розвитку;
- 3) фінансової, кредитної та цінової політики;
- 4) промисловості;
- 5) паливно-енергетичного комплексу;
- 6) сільського господарства;
- 7) землеустрою;
- 8) лісового господарства;
- 9) водогосподарського будівництва і зрошуваного землеробства;
- 10) організації і розвитку курортно-рекреаційної сфери і туризму;

- 11) управління санаторно-курортними і туристичними комплексами;
- 12) зовнішньоекономічної діяльності та зовнішніх зв'язків;
- 13) транспорту, зв'язку і дорожньо-го будівництва;
- 14) житлово-комунального господарства і благоустрою, архітектури і містобудування;
- 15) торговельного і побутового обслуговування населення;
- 16) організації та розвитку освіти, науки, культури, мистецтва, охорони пам'яток історії та культури;
- 17) поліграфії та видавничої справи;
- 18) охорони навколишнього природного середовища;
- 19) організації та забезпечення безпечних і здорових умов життя населення, організації та розвитку охорони здоров'я, фізичної культури і спорту;
- 20) праці, її оплати, умов і охорони праці, соціальних питань та зайнятості населення, соціального захисту населення;
- 21) забезпечення законності, охорони громадського порядку і прав громадян;

22) міжнаціональних відносин;

23) молодіжної по-літики, охорони материнства і дитинства;

§ 3. Форми і методи діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим

Основною організаційною формою роботи Ради міністрів АРК є засідання, які проводяться, як правило, два рази на місяць і є право-мочними за умови присутності більшості її складу. Порядок проведен-ня засідань регулюється Регламентом роботи Ради міністрів АРК. Голо-ва Ради міністрів АРК здійснює загальне керівництво підготовкою питань, які підлягають розгляду на засіданнях, веде засідання, підписує акти Ради міністрів АРК і організує контроль за їх виконанням. Рада міністрів АРК у межах своєї компетенції видає постанови, рішення і розпорядження, обов'язкові до виконання на всій території республіки. Її постанови приймаються більшістю голосів від складу Ради міністрів АРК. У випадку рівного поділу голосів вирішальним є голос Голови Ради міністрів АРК. Акти Ради міністрів АРК підписуються її Головою протягом 14 днів після їх прийняття і публікуються в офіційному дру-кованому виданні Ради міністрів АРК «Кримська газета», а також в офіційному друкованому виданні Верховної Ради АРК — Збірнику нормативно-правових актів Автономної Республіки Крим. Файлові варіанти актів

Верховної Ради АРК, Ради міністрів АРК підлягають розміщенню в комп'ютерній правовій інформаційно-пошуковій системі нормативних актів АРК.

Постанови Ради міністрів АРК набирають чинності через 10 днів після їх офіційного опублікування, якщо інший строк не встановлено у самих актах, але не раніше дня їх опублікування. Розпорядження Ради міністрів АРК — з моменту прийняття, якщо інший строк не встановлено в розпорядженні.

Методи роботи Ради міністрів АРК спрямовані на впорядкування діяльності структурних підрозділів, посадових осіб, працівників виконавчих органів АРК. Серед них необхідно виділити: планування, координацію діяльності, вироблення рішень, організацію виконання рішень, контроль за їх виконанням, інформаційне забезпечення, роботу з кадрами.

Рада міністрів АРК розробляє комплексні плани соціально- економічного і культурного розвитку АРК і спеціальні (тематичні) плани розвитку окремих сфер суспільних відносин. Планування може бути поточним і перспективним.

Метод координації широко застосовується в роботі Ради міністрів АРК. Відповідно до функціональних обов'язків Голова уряду координує роботу своїх перших заступників, заступників, міністра Ради міністрів АРК, безпосередньо координує і контролює діяльність міністерства фінансів і міністерства економіки АРК, фонду майна АРК, трьох головних управлінь і двох управлінь, прес-служби, відділу контролю Управління справами Ради міністрів АРК. Перші заступники, заступники Голови Ради міністрів АРК, міністр Ради міністрів АРК координують діяльність відповідних міністерств, республіканських комітетів та інших органів виконавчої влади.

Метод вироблення рішень має важливе значення для ефективної роботи Ради міністрів АРК. Реалізуючи свої функції і повноваження, Рада міністрів АРК приймає велику кількість рішень, які оформлюються відповідними актами. Процес вироблення рішень включає в себе: а) постановку проблеми; б) аналіз можливих варіантів вирішення проблеми; в) підготовку і оформлення проекту рішення; г) прийняття рішення.

Метод організації виконання рішень відіграє ключову роль у діяльності Ради міністрів

АРК. Головна складова організації виконання рішень є їх юридичне, матеріально-фінансове та організаційно-технічне забезпечення. Метод контролю Рада міністрів АРК здійснює шляхом перевірок, заслуховування звітів і доповідей, вивчення матеріалів, звернень громадян тощо. У роботі Ради міністрів АРК широко застосовується метод інформаційного забезпечення, який включає в себе збір, обробку і оцінку інформації.

Важливе значення для ефективності роботи Ради міністрів АРК має метод роботи з кадрами. Рада міністрів АРК щорічно затверджує план роботи з кадрами, який включає заходи по підготовці і перепід-готовці управлінських кадрів, удосконаленню роботи з кадровим ре-зервом, підвищення кваліфікації, покращення системи заохочень і накладення стягнень.

§ 4. Організація роботи апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим

Апаратом Ради міністрів АРК є Управління справами Ради міністрів АРК, яке здійснює правове, організаційне, фінансово-господарське і матеріально-технічне забезпечення

діяльності уряду АРК. Управління справами очолює Міністр Ради міністрів АРК. До структури Управління справами входять головні управління, управління, відділи і патронатна служба керівництва Ради міністрів АРК. У складі головних управлінь можуть утворюватися відділи і сектори.

Управління справами здійснює такі повноваження:

- організує взаємодію членів Ради міністрів АРК з органами публічної влади України, інших країн, з якими укладені угоди, а також з підприємствами, установами, організаціями;
- розробляє і вносить на розгляд Ради міністрів АРК проекти актів, здійснює контроль за своєчасністю надання проектів іншими органами виконавчої влади АРК;
- готує інформаційні матеріали, проекти виступів, доповідей, спів-довідей, забезпечує вирішення організаційних питань;
- організує супроводження Голови Ради міністрів АРК і його заступників під час службових поїздок, оформлює за їх результатами протокольні доручення й інформує про їх виконання;
- організує прийом громадян та посадових осіб Головою Ради міністрів АРК і його заступниками;
- здійснює організаційне забезпечення проведення засідань Ради міністрів АРК, її робочих органів, ведення і оформлення протоколів і прийнятих рішень;
- організує перевірку виконання органами виконавчої влади АРК, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування норм чинного законодавства України;

- проводить роботу пов'язану з підбором, розстановкою кадрів, веде їх облік, організовує перепідготовку і підвищення кваліфікації;
- бере участь у протокольних заходах, прийомах, делегаціях, здійснює їх фінансування;
- забезпечує ведення діловодства, єдиний порядок оформлення, обробки документів і контроль за їх проходженням.

Гранична чисельність Управління справами Ради міністрів АРК (118 штатних одиниць) затверджується постановою Верховної Ради АРК. 260

§ 5. Організація діяльності інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим

Система республіканських органів виконавчої влади визначається Верховною Радою

АРК і включає:

1. Міністерства Автономної Республіки Крим: економічного розвитку і торгівлі; фінансів; регіонального розвитку і житлово- комунального господарства; курортів і туризму; культури; аграрної політики і продовольства; соціальної політики; освіти і науки, молоді і спорту; охорони здоров'я.

2. Республіканські комітети Автономної Республіки Крим: з транспорту і зв'язку; палива, енергетики та інноваційної політики; із земельних ресурсів; з будівництва і архітектури; у справах міжнародних відносин і депортованих громадян; з охорони культурної спадщини; з водогосподарського будівництва і зрошеного землеробства; з інформації; з охорони навколишнього природного середовища; з лісового і мисливського господарства.

3. Інші органи виконавчої влади в Автономній Республіці Крим: Головне управління зовнішніх зв'язків і міжрегіонального співробітництва Ради міністрів АРК; Головне управління по матеріальному резерву, оборонно-мобілізаційній роботі і цивільному захисту населення Ради міністрів АРК; Республіканська державна інспекція закупівель і якості сільськогосподарської продукції при Раді міністрів АРК; Головне управління капітального будівництва при Раді міністрів АРК; Державна інспекція по нагляду за технічним станом машин і устаткування при Раді міністрів АРК; Державний архів в АРК.

4. Органи виконавчої влади із спеціальним статусом: Фонд майна АРК; Постійне представництво АРК в столиці України м. Києві.

Гранична чисельність республіканських та інших органів виконавчої влади АРК — 955 одиниць, їх утримання фінансується з республіканського бюджету АРК

Міністерства АРК є республіканськими органами виконавчої влади, які забезпечують виконання повноважень Ради міністрів АРК по реалізації державної політики у відповідній сфері. Вони здійснюють свої повноваження через відповідні структури районних держ-адміністрацій і виконавчих комітетів місцевих рад і діють на підставі положень, які затверджуються урядом АРК. У межах своїх повноважень міністерства видають накази, організовують і контролюють їх виконання.

Міністерство очолює міністр, який призначається на посаду і звільняється з посади рішенням Верховної Ради АРК за поданням Голови Ради міністрів АРК за узгодженням з Постійним Представником Президента України в АРК. Міністр здійснює керівництво дорученою йому сферою діяльності і несе персональну відповідальність перед Верховною Радою АРК і Радою міністрів АРК. Граничну чисельність центрального апарату, структуру, штатний розпис міністерства затверджує уряд АРК. Міністр має перших заступників, яких за його поданням призначає Голова Ради міністрів АРК. Обов'язки заступників, повноваження структурних підрозділів міністерства визначає міністр.

Для розгляду наукових рекомендацій та інших пропозицій по головних напрямках діяльності, обговорення найважливіших програм і вирішення інших питань у міністерстві може бути створена наукова рада з вчених і висококваліфікованих спеціалістів. У міністерствах з урахуванням специфіки їх діяльності можуть утворюватися й інші до-радчі і консультативні органи. Склад цих органів і положення про них затверджує міністр.

Для узгодженого вирішення питань, які належать до компетенції міністерств, координації дій структурних підрозділів, вироблення рекомендацій по найважливіших напрямках їх діяльності створюються колегії, склад яких затверджується урядом АРК за поданням міністра. До складу колегії входить міністр, який за посадою є її головою, його заступники, інші працівники міністерств і республіканських комітетів, вчені, фахівці галузі. Колегія правомочна при наявності 2/3 її складу. Її рішення приймаються простою більшістю голосів присутніх на за-сіданні членів колегії і проводяться в життя наказами міністра.

Республіканські комітети Автономної Республіки Крим є республіканськими органами виконавчої влади АРК, вони підпорядковані Раді міністрів АРК і забезпечують проведення в життя державної політики у відповідній сфері суспільних відносин. Функції управління і державного контролю у відповідній галузі республіканські комітети здійснюють на території АРК.

Республіканський комітет очолює голова, який призначається і звільняється з посади Верховною Радою АРК за поданням голови уряду АРК і за узгодженням з Постійним Представником Президента

України в АРК та відповідним центральним органом виконавчої влади. У структурі республіканських комітетів можуть створюватися структурні підрозділи. Республіканські комітети при виконанні покладених на них завдань взаємодіють з відповідними підрозділами республіканських органів виконавчої влади АРК, місцевих органів виконавчої влади, підприємствами, установами, організаціями, об'єднаннями громадян. Керівники місцевих державних адміністрацій в АРК призначаються на посади і звільняються з посад Президентом за поданням Кабінету Міністрів України, погодженим з Головою Верховної Ради АРК і Головою Ради міністрів АРК, Постійним представником Президента України в АРК.

Питання для самоперевірки

1. Визначте систему органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим.
2. Якою є структура та порядок формування Ради міністрів Автономної Республіки Крим?
3. Розкрийте основні функції та повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
4. Назвіть основні організаційні форми діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
5. У чому полягає метод координації в діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим?
6. Розкрийте метод вироблення рішень у діяльності Ради міністрів Автономної Республіки.
7. Визначте правову основу організації і діяльності апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
8. Дайте загальну характеристику функцій Управління справами Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
9. Розкрийте особливості організації роботи органів виконавчої влади Автономної

Республіки Крим.

10. Що таке Республіканські комітети Автономної Республіки Крим?